

Список використаних джерел:

1. Климчук Лілія. Сучасна хореографія України: на перехресті світоглядів // Доповідь на Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Інтеграція українського мистецтва у європейський та світовий культурний простір» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukrainka.org.ua/node/3299>
2. Кундис Р.Ю., Замлинний О.В. Проблема вибору сюжетної основи для хореографічного твору / Р.Ю. Кундис, О.В. Замлинний // Молодий вчений. – 2018. – № 5(57) травень. – С. 154–157.
3. Плахотнюк Олександр. Джаз танець на академічній балетній сцені: генезис та персоналії // Актуальні питання гуманітарних наук. – 2014. – Вип. 8. – С. 164–168.
4. Шабаліна О. М. Модерний танець жінок-балетмейстерів Заходу ХХ століття: культурологічний аспект : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 26.00.01 – теорія та історія культури (галузь наук – мистецтвознавство) / Олена Миколаївна Шабаліна; Харк. держ. акад. культури. – Х., 2010. – 18 с.
5. Шабаліна О. Розвиток українського хореографічного мистецтва на початку ХХ ст.: джерела та тенденції / Олена Шабаліна // Вісник Львівської національної академії мистецтв. – 2016. – Вип. 28. – С. 263–273.

Коваль М.О.

студентка,

Львівський національний університет імені Івана Франка

ПРОБЛЕМА ВИБОРУ У РІЗНИХ СВІТОВИХ РЕЛІГІЯХ СУЧАСНОСТІ

Вільна енциклопедія дає таке трактування вибору: вибір – це стадія волі, що має на увазі селекцію однієї з двох або більше альтернатив, інколи після періоду обмірковування [2]. В академічному тлумачному словникові подано таке визначення вибору: вибір – це: 1) дія за значенням вибирати, вибрати; 2) той, хто вибраний; те, що вибране; 3) можливість вибрати кого-, що-небудь; 4) обрання; вибори [12].

Перед вибором людина постає постійно, тому не випадково вибір є доволі актуальним поняттям у різних релігіях. Адже релігійне вчення постійно ставить людину перед певним вибором, часто діаметрально протилежним, – між добром і злом, між праведністю і гріховністю, між дозволеним і забороненим. І людина уже своєю поведінкою реалізує певний вибір між певними аспектами, які їй пропонує релігія.

Релігія має важливе значення у житті людини особливо у теперішній час. Це справедливо зауважує філософ О. Сідоркіна, стверджуючи, що зараз відбувається релігійне відродження, активізація імпульсів з боку основних світових релігій, відродження релігійних духовних цінностей на теренах сучасних суспільств, поява і зростання впливу значної кількості нетрадиційних релігійних культів, які перебувають поза системою традиційного релігійного світосприйняття [10]. Дослідник В. Бодак пояснює існування релігійної парадигми культури тим, що свідомість людини завжди обертається навколо «вічних тем»: любов, гармонія, милосердя, благодать, вічність, життя і смерть,

вибір. Релігія, релігійна культура знову повертають людину до вічних питань, даючи на них істинні відповіді.

У сучасному суспільстві співіснування роль релігійної культури зростає саме у зв'язку з кризою цивілізації, що стало у першу чергу наслідком кризи духовної. Релігія культивує спосіб життя, який відповідає найвищому рівню розуміння власного вибору і відповідальності перед Богом за його наслідки. Подібний спосіб життя і мислення відкриває себе в контексті навколишнього життя як щось привабливе, як деяка реальна відповідь на найгостріші питання людського існування [1, с. 32], спонукає замилитись над вибором особистості.

Вибір так чи інакше представлений у трьох світових релігіях – християнстві, ісламі та буддизмі, а також у ряді національних релігій. Християнське віровчення пропонує своїм вірянам свободу вибору. Християнство ставить перед людиною дилему – відкинути волю Божу чи скоритися цій волі. Саме такий вибір Ісус мав у Гетсиманському саду. І кожна людина цей вибір має. Ще один вибір у християнстві – обрати добро чи зло, виконати чи не виконати призначення людини, піддатися спокусам матеріального життя – шлях, що веде до знищення, чи обрати шлях до справжнього вічного життя, яке людина може заслужити виконанням свого призначення, тернистий і довгий.

Як справедливо зауважує науковець Р. Скларов, спокуси, які пропонує світ, дуже різноманітні. Від банального тілесного задоволення, розваг і грошей до влади та слави. Диявол спокушав Христа спочатку хлібом, а завершив владою у цілому світі. І хліб, і влада, здобуті нечесним шляхом, – це ілюзія. Все поїдає смерть. А за смертю треба буде оплатити рахунок перед вічністю. «Життя – як супермаркет: бери все, що хочеш, а оплата на виході» [11].

Саме тому, чи буде людина з Богом у Царстві Небесному, чи буде там хтось замість неї – залежить лише від самої людини. За релігією, вибір – це певна свобода людини, свобода є проявом людської гідності («гідність людської особи вимагає, щоб у своїх діях людина користувалася власними рішеннями і свободою»). У християнстві «неправильний» вибір стає перешкодою для «спасіння», для реалізації вищої форми свободи – вільного служіння Христу.

Теософ О. Панкевич стверджує, що діалектична парадоксальність католицького вчення полягає в тому, що аби досягнути найвищого щабля свободи, необхідно визнати свою онтологічну залежність від Творця [34, с. 38]. Християнське віровчення показує вибір через Божі заповіді, моральні заборони, які показують правильність / неправильність учинків, вартість людської свободи, зобов'язують до певних дій [3, с. 110].

Вибір, за християнством, – це можливість та вміння мислити і діяти незалежно від плотських і душевних бажань. Науковець І. Залітаєв відзначає, що християнство не вбиває волю, не породжує беспорядність, а навпаки, спонукає людину до найважчої і виснажливої боротьби з пристрастями, які дійсно можуть поневолити людину і скинути до рівня тварини, якою керують інстинкти. Християнство не обмежує людину і її мислення, а оберігає, закликає до дисципліни волі і почуттів, тим самим налаштовуючи на пізнання істини, яка втілилася у Христі: «...пізнаєте ж бо істину, а істина зробить вас вільними!» [4].

Мусульманство як одна зі світових релігій постійно ставить суспільство перед жорстким вибором: або іслам і шариат, або демократія і права людини. Але при цьому не надається жодних пояснень, які мотивують певний вибір [11, с. 35]. Відповідно до ісламської концепції прав і свобод людини основними постулатами є свобода, рівність і гідність. За цією концепцією права та свободи людини – це подарунок Аллаха, тобто ними людина наділена ними з Божої волі. Також є чітке ранжування прав мусульман і не мусульман. Права вважаються не тільки можливостями, але й засобом зобов'язання, адже вони спрямовані на підвищення свідомості та моральних орієнтацій мусульманин. Водночас під заборону опиняються права та свободи, які призводять до деградації індивіда та соціуму (наприклад, право на одностатевий шлюб). Права наділені сакральністю, тому не підлягають відмові, а можуть тільки реалізовуватися. І це є невід'ємним атрибутом ісламського світобачення [5, с. 11].

В основі мусульманства лежить ототожнення Аллаха з уособленою абсолютною істиною, тому саме Бог є єдиним правителем мусульман. З огляду на це, служіння та задоволення Аллаха – мета життя для будь-якого правовірного мусульманина. Для ісламу характерне превалювання обов'язків перед Аллахом над правами в цілому, оскільки саме виконання правовірним мусульманином встановлених Аллахом обов'язків може забезпечити задоволеність Бога. У цьому контексті цілком слушним є висловлювання дослідника А. Могилевського, який стверджував, що за ісламським віровченням у правовірних немає прав, а є тільки обов'язки перед Всевишнім» [8, с. 142, 143].

Буддизм, на відміну від християнства й ісламу, – це не тільки релігія, але філософія, специфічний спосіб буття, особливий культурний комплекс. Буддизм теж спонукає людину до певного вибору. Адже, за буддизмом, життя приносить людині невдоволеність, неспокій й страждання. Тому буддизм відразу вказує на неправильність вибору, за яким людина впадає у дві крайнощі: або цілком віддається чуттєвим насолодам, або веде аскетичний спосіб життя. Правильний вибір у буддизмі – це «серединний», так званий шлях прозріння й нірвани, «благородний восьмеричний шлях», до якого входять правильне розуміння, правильний намір, правильна мова, правильна поведінка, правильне життя, правильне зусилля, правильне відношення і правильна зосередженість.

Мотивом правильного вибору у буддизмі є чотири істини: «жити – означає страждати»; «причиною страждань є бажання»; «для звільнення від страждань, слід позбавитись від бажань», а «шлях позбавлення від бажань – у дотриманні вчення Будди», яке веде до головної мети людського життя – нірвани. До спасіння ведуть чотири шляхи, які пов'язані з пізнанням, практикою, спогляданням і вірою.

Фахівець у галузі філософії та теософії Ю. Саух у власному дослідженні підтверджує, що вибір у буддизмі також полягає у тому, бути людині у гармонії з природою, адже думки й дії людини гармонізовані з законами природи; чи навпаки протистояти природі, порушити установлений баланс, тайну буття. У буддизмі також пропонується два шляхи реабілітації: 1) пізнання глибин істини,

розуміючи під цим осягнення природи нашої свідомості; 2) шлях благородних діянь, який проходить через моральне самовдосконалення корелює із духовною еволюцією людини, установленням духовної гармонії, системи високих цінностей. Ще один вибір у буддизмі – між суспільством володарювання, сучасним споживацьким суспільством і гармонією природи і людини; між віддатися пристрастям чи позбавитися, зректися їх, між сансарою (матеріальним, чуттєвим, ілюзорним світом) і нірваною – світом істинним [6, с. 223].

Таблиця 1

Вибір у трьох світових релігіях

Християнство	Іслам	Буддизм
Вибір між добром і злом, покора Божій волі і протистояння їй	Вибір між правдивістю і невірністю, між життям за волею Аллаха і пристрастями й насолодами	Вибір між споживацтвом і гармонією; між пристрастями і утриманням від них, між сансарою і нірваною

Отже, теософія вибору полягає у тому, що у трьох світових релігіях людина постійно постає перед вибором – між благочестивим вірянином і непокірним рабом Божим, між правдивим мусульманином і невірним, між людиною-обивателем і людини, що живе у гармонії з природою. З огляду на зазначене вище, доцільною є підготовка наукових статей стосовно теософії та філософії проблеми вибору, створення умов для певної дискусійної платформи щодо проблеми вибору у теологічній науці.

Список використаних джерел:

1. Бодак В.А. Моральний вибір як ціннісний вимір релігійної парадигми культури співіснування / В.А. Бодак // Українське релігієзнавство. – 2017. – № 84. – С. 27-33.
2. Вікіпедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D0%B1%D1%96%D1%80>
3. Енцикліка «Evangelium vitae» Святішого Отця Йоана Павла II до єпископів, священників і дияконів, ченців і черниць, світських католиків та до всіх людей доброї волі про вартість і недоторканність людського життя. – Ватикан, 1995. – 159 с.
4. Залітаєв І. Християнство як шлях до свободи / Іван Залітаєв [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sichovuk.com.ua/katekhizm/480-khristiyanstvo-yak-shlyakh-do-svobod>
5. Левчук М.В. Концепція прав і свобод людини в мусульманському праві / М.В. Левчук // Право.ua. – 2015. – № 2. – С. 5-11.
6. Матулка Н. Система морально-етичних принципів у релігійно-філософських вченнях Китаю та Японії як головний чинник формування суспільної свідомості / Н. Матулка // Духовність, мораль, етика традиційних суспільств Далекого Сходу / Упоряд. В. Ф. Резаненко. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 295 с. – С. 221–226.
7. Мир на землі (Pax in terris) 11 квітня 1963 р. Енцикліка Папи Івана XXIII про встановлення миру між усіма народами в істині, справедливості, любові та свободі. – Львів : Свічадо, 2008. – 53 с.
8. Могилевский А.Л. Правосознание и религия. – Ашгабад, 1977. – 235 с.
9. Саух Ю.П. Особливості буддизму як транснаціональної філософсько-світоглядної системи / Ю.П. Саух // // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – Вип. 30. – Житомир, 2006. – С. 7–12.

10. Сідоркіна О.М. Релігійна свідомість у контексті сучасних соціальних процесів / О.М. Сідоркіна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: jml.nau.edu.ua/index.php/VisnikPK/article/viewFile/.../9668

11. Скляр Р. Свобода, доля і християнство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://xic.com.ua/z-istoriji-dumky/3-bogoslovja/359-svoboda-dolja-i-hrystyjanstvo>

12. Словник української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sum.in.ua/s/vybir>

13. Слюсар К.С. Права людини в мусульманському праві / К.С. Слюсар // Право і суспільство. – 2017. – № 1 частина 2. – С. 32–36.

Лошак І.І.

магістрантка,

Київський національний університет культури і мистецтв

СПЕЦИФІКА ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ ІВЕНТ-АГЕНЦІЙ

У ХХІ столітті виникає та прогресує тенденція розвитку івент-діяльності на вітчизняному ринку, яка потенційно може окреслити параметри виключно української специфіки. Тут варто визначити параметри, яким відповідає більшість івентів: цілі івент заходів; завдання подієвих заходів; аудиторія заходів.

Розмірковуючи про проведення заходу, кожен гарний та досвідчений організатор буде думати про те, для чого варто робити ті чи інші маніпуляції, а саме він окреслюватиме чітко цілі та завдання. Варто наголосити, що це не тотожні поняття і плутати їх не варто. Виникає питання чим же вони тоді відрізняються. На думку Завгородньої О. «Цілі – те, чого хоче досягти організатор в результаті проведення заходу. Це глобальні досягнення, заради яких проводяться заходи, стратегічний напрямок» [3, с. 135]. Вона виокремлює цілі, які можуть:

– заявити та проанонсувати новий цікавий аудиторії продукт чи послугу компанії з позиції інноваційного підходу;

– покращити та удосконалити уміння та навички проведення презентацій командою організаторів;

– привернути увагу цільової масової аудиторії до здобутків компанії-замовника та проанонсувати її діяльності;

– налагодження зв'язків з різними прошарками аудиторії;

– задіяти потенційних клієнтів, спонсорів, меценатів та партнерів;

– створити повноцінний ПР-привід;

– побудувати довгострокові взаємини з представниками ЗМІ;

– створити якісну мотиваційну політику для співробітників та партнерів;

– побудувати політику соціальної відповідальності організації;

– за можливості підтримка іміджу.

Event ніколи не відбудеться самотужки. Він планується цілеспрямовано, для того, щоб окреслити потреби. З урахуванням цього він може мати такі цілі: